

Paszport ważny we wszystkich krajach oprócz Izraela

15 kwietnia 2025

Bangladesz oficjalnie przywrócił kontrowersyjną adnotację „Ważny we wszystkich krajach oprócz Izraela” w swoich paszportach, co formalnie zabrania obywatelom tego państwa podróżowania do Izraela. Decyzja ta, ogłoszona 13 kwietnia 2025 roku, jest bezpośrednią odpowiedzią na masowe protesty społeczne związane z konfliktem w Strefie Gazy i stanowi znaczący zwrot w polityce paszportowej kraju.

Przywrócenie klauzuli wykluczającej Izrael nastąpiło zaledwie cztery lata po jej usunięciu. W maju 2021 roku ówczesny rząd Bangladeszu, kierowany przez premier Sheikh Hasinę, zdecydował się na usunięcie tej adnotacji z nowo wprowadzanych e-paszportów, argumentując tę decyzję koniecznością dostosowania dokumentów do międzynarodowych standardów i regulacji Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego (ICAO).

Chociaż usunięcie klauzuli w 2021 roku nie oznaczało zmiany polityki Bangladeszu wobec Izraela – kraj nadal nie uznawał państwa izraelskiego i utrzymywał formalny zakaz podróży dla swoich obywateli – decyzja ta wywołała wówczas kontrowersje. Minister spraw zagranicznych AK Abdul Momen zapewniał wtedy, że zmiana ma charakter wyłącznie techniczny i nie wpływa na stanowisko Bangladeszu w kwestii konfliktu izraelsko-palestyńskiego.

Tegoroczna decyzja o przywróceniu adnotacji została podjęta w zupełnie innym kontekście politycznym. Po upadku rządu Sheikh Hasiny w sierpniu 2024 roku, będącym skutkiem masowych protestów studenckich, władzę w kraju przejął rząd tymczasowy pod przewodnictwem laureata Pokojowej Nagrody Nobla, Muhammada

Yunusa. Nowe władze wydały dyrektywę w sprawie przywrócenia klauzuli 7 kwietnia 2025 roku, a oficjalnie ogłosiły ją sześć dni później.

Bezpośrednim powodem tej decyzji były nasilające się w Bangladeszu protesty związane z sytuacją w Strefie Gazy. Tysiące demonstrantów wyszło na ulice Daki, stolicy kraju, gromadząc się głównie w Suhrawardy Udyan w pobliżu Uniwersytetu w Dace. Protestujący wznosili hasła wzywające do „Wolnej Palestyny” i wyrażali swój sprzeciw wobec polityki Izraela. Demonstracje nie zawsze miały pokojowy charakter – według doniesień medialnych co najmniej 72 osoby zostały aresztowane po eskalacji przemocy podczas tych protestów.

Bangladesz, jako państwo z przeważającą większością muzułmańską, tradycyjnie wspiera sprawę palestyńską i opowiada się za istnieniem niezależnego państwa Palestyny. Kraj ten nigdy nie nawiązał stosunków dyplomatycznych z Izraelem, a adnotacja w paszportach była jednym z widocznych przejawów tej polityki przez dekady.

Przywrócenie klauzuli „Ważny we wszystkich krajach oprócz Izraela” jest postrzegane w Bangladeszu jako wyraz solidarności z Palestyńczykami. Dla władz izraelskich może to być interpretowane jako krok wstecz w potencjalnym rozwoju stosunków między krajami, choć biorąc pod uwagę napięcia na Bliskim Wschodzie, nawiązanie takich relacji wydawało się już wcześniej mało prawdopodobne.

Decyzja rządu tymczasowego Bangladeszu odzwierciedla szerszą tendencję, w której polityka wewnętrzna i presja społeczna mogą bezpośrednio wpływać na decyzje dotyczące polityki zagranicznej. Przywrócenie adnotacji można również interpretować jako próbę legitymizacji nowego rządu poprzez podkreślenie jego zaangażowania w sprawy cieszące się szerokim poparciem społecznym.

Na dzień 14 kwietnia 2025 roku, wszystkie nowo wydawane

paszporty bangladeskie ponownie zawierają adnotację wykluczającą Izrael, co formalnie zabrania obywatelom Bangladeszu podróżowania do tego kraju. Decyzja ta jest zgodna z historycznym stanowiskiem Bangladeszu i podkreśla znaczenie kwestii palestyńskiej w polityce zagranicznej kraju, ale jednocześnie świadczy o zmienności i złożoności polityk paszportowych w kontekście międzynarodowych napięć i konfliktów.

Źródło: ZmianyNaZiemi.pl